

DĖSTOMOJI DALIS.
2017–2018 M. PATIRTIS

Kalbos rišlumas, mokslinės kalbos naudojimas. Emocijų reiškimai tekste	
Pavyzdys	Komentaras
„Žinoti daugiau apie savo organizmą nėra nesveika, bet kokiu būdu mes galime gauti tą informaciją taip pat būtų verta ir pravartu žinoti atsižvelgiant ir į savo sveikatą.“	Šis pavyzdys demonstruoja kalbos logikos nepaisymą. Jis yra painus ir nesuprantamas.
„Rentgenograma yra naudinga ir be jos pasaulyje būtų daugiau problemų.“	Darbe reikia vengti tokių „tuščių“, neinformatyvių sakinių.
Darbo pavadinimas: „.... mokyklos mokinių regos sutrikimai pagal amžiaus grupes.“ Turinyje yra toks skyrius: „4. Akių sutrikimai.....6“	Autorius neapsibrėžia terminų ir naudoja juos kaip sinonimus – „regos sutrikimus“ ir „akių sutrikimus“.
„Tarptautinio banditizmo aktas, kurį 1944 – 1953 m. Lietuvoje vykdė sovietai (...),“	„Tarptautinio banditizmo aktas“ nevertotina leksika. Brandos darbe reikia vartoti konkrečiais argumentais, faktais paremtus teiginius. Darbo kalba turi pretenduoti į mokslinę, o ne į „šnekamąją“, „buitinę“ leksiką. Vengti emocijomis paremtų teiginių .
“(...) naudojantis istoriniais šaltiniais, Lietuvos istorikų darbais, vaizdine medžiaga analizuosiu ir aprašysiu partizaninio karo priežastis, eigą, lyginsiu karo etapus, įvertinsiu rezultatus.“	Brandos darbo tekstas negali būti rašomas „pirmuoju asmeniu“. „Lyginsiu“, „analizuosiu“, „aprašysiu“ turi būti keičiama į „bus lyginama“, „bus analizuojama“, „bus aprašoma“ ir pan.
„Šiais laikais Jonavos šaulių kuopos kovinio šaudymo pasirengimas yra įvairesnio ir platesnio pobūdžio.“	„Šiais laikais“ nevertotina leksika. Būtina konkretinti. Galima nurodyti metus, dešimtmetį, amžių ar kitokį konkretų laikotarpį.
Dėstymas	
„Tikslas – ištirti mokinių regėjimo sutrikimus pagal mokinių amžiaus grupes KTU Inžinerijos licėjuje.“ „Akies pagrindinės dalys: <ul style="list-style-type: none"> • Lęšiukas, • Akies obuolys, 	Nedera tikslas ir literatūrinė apžvalga. Literatūrinėje dalyje turėjo būti labiau susikoncentruota į sutrikimų nagrinėjimą. Šiuo atveju pateikta akies sandara ir neatskleisti jokie ryšiai tarp

<ul style="list-style-type: none"> • Akies judinamieji raumenys, • Akies nervas. <p><i>Akie obuolys susideda iš branduolio ir trijų jį supančių dangalų: išorinio (baltas neskaidrus sluoksnis), vidurinio (tamsiai rudas sluoksnis) ir vidinio.</i></p> <p>Išorinis dangalas, jis dengia akie paviršių. Susideda iš odenos, jis apsaugo ir sutvirtina akį ir pereina į skaidrią rageną.</p> <p>Vidurinis dangalas susideda iš gyslainės, joje gausu kapiliarų, todėl maitina išorinį sluoksnį ir reguliuoja jo temperatūrą, krumplyno, kuris laiko ir keičia lęšiuko formą, taip pat rainelės, kuri reguliuoja į akį patenkančią šviesos srautą.</p> <p>Vidurinis dangalas jame yra tinklainė, kuri turi šviesos receptorių: stiebelis ir kūgelis, dar yra geltonoji dėmė, kurioje vaizdas geriausiai susidaro ir akloji dėmė, kurioje nėra receptorių. “</p>	<p>akies sandaros ir sutrikimų, nepateikta jokių apibendrinimų.</p> <p>Be šaltinio analizės ir apibendrinimo šis šaltinio aprašymas tampa referatyvus.</p> <p>Šiame tekste nėra citavimo. Tokio pobūdžio nurašyti tekstai be citavimo turėtų priklausyti pačiam darbo autoriui, o iš teksto turinio matyti, kad taip nėra. Tokia situacija yra laikoma plagijavimu.</p>
Rezultatai ir jų pateikimas, analizavimas	
<p>Darbe buvo skaičiuojamos procentinės dalys, kiek tyrimo dalyvių turėjo antsvorį, kiek iš jų patyrė stresą, kiek jiems būdinga nesubalansuota mityba ir panašiai.</p> <p>O išvada pateikiama tokia: <i>„3. Tyrimo rezultatai parodė, kad paauglių tarpe nenustatytas ryšys tarp AKS ir KMI, išryškėjo suaugusiųjų tarpe. Tai leidžia teigti, kad egzistuoja tiesioginės sąsajos tarp AKS ir amžiaus, ūgio, svorio, fizinio aktyvumo ir gyvenimo būdo.“</i></p>	<p>Darbo autorius išvadoje rašo apie ryšį ir sąsajas, o skaičiuodamas procentus ryšio nevertina. Todėl pagal taip skaičiuotus rezultatus, kai neįvertintos koreliacijos, tokia išvada yra netinkama.</p> <p>Būtina apgalvoti, kokią statistinę gautų duomenų analizę taikyti, kad nebūtų, kaip šiame pavyzdyje, kad faktiškai darbo išvada tampa negaliojančia.</p>
<p>Rezultatuose pateikiamas teiginys su nuoroda į šaltinį: <i>„Humuso kiekis dirbamuose dirvožemiuose paprastai būna iki 5 proc.“</i></p>	<p>Aprašant rezultatus šaltiniai nebeturėtų būti cituojami. Rezultatuose aprašoma tai, kas buvo tiriama, nagrinėjama.</p>

Kitos dažniausiai daromos klaidos:

- iš Dėstymo dalies nepaaiškėja tyrimo uždaviniai (klausimai);
- nepagrindžiamos hipotezės ar lieka neaiški tyrimo problema;
- dėstymas pateikiamas nenuoseklia pasakojimo forma, yra daug atskirų minčių, neaišku, kaip posyriai siejasi su tyrimo tikslu ir tyrimo uždaviniais (klausimais);
- neaiškiai įvardijami nagrinėjamos problemos aspektai.